

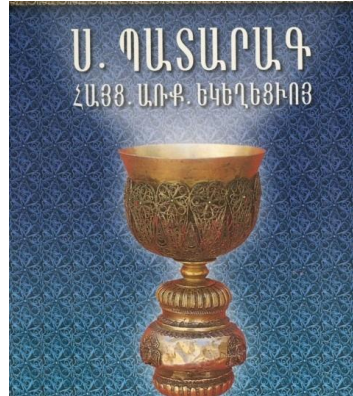
ԱՂՕԹԸ

Աղօթողը շատ բան ըսելու կարիք չունի: Մաքսաւորը մէկ խօսք արտասանեց ու իր աղօթքը լսելի եղաւ եւ ան թեթեւցաւ իր մեղքերու բեռէն: Մովսէս լուռ բերնով աղաղակեց ու ծովը յատակէն բաժնեց: Դուն ալ, եթէ ամբողջ սրտով աղաչես, կրնաս մեղքերու ծովը ցամփեցնել եւ բարկութեան ալիքները կասեցնել: Եթէ Աստուծմէ պատասխան չես ստանար, պատճառը այն է, որ չես թախանձեր կամ սրտով չես աղօթեր եւ կամ վնասակար բան մը կը խնդրես, իսկ եթէ յարատեւ աղօթքներով հոգիի օգտակար բան մը խնդրես, անկարելի բան է, որ Աստուած գայն չընդունի: Ահաւասիկ, եղիայի աղօթքները երկինքը բացին եւ գոցեցին, Դաւիթին աղօթքները հրեշտակին սուրբ անշարժացուցին, Յովնանի աղօթքները զինք կէտ ձուկի փորին կենդանի դուրս բերին, Քանանացիին աղօթքները իր աղջկան մարմինէն դեւեր դուրս հանեցին, աղօթքները պոռնիկները սրբացուցին, հիւանդները բժշկեցին, բորոտները մաքրեցին, կոյրերը լուսաւորեցին եւ մեղաւորները արդարացուցին:

(ՃԱՌԵՐ Յովհան Մանդակունի)

ՀԱՅՑ. ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ

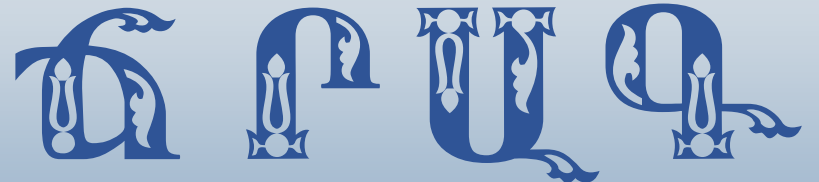

ՊԼՏՎՐԱԴԻ ԽՈՐՀՈՐՈՒՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄԸ

2.- Պատրաստութիւն ընծաներուն Գ.- ԲՈՒՆ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ կամ ՀԱՌԱՏԱՑԵԱԼՆԵՐՈՒ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ

Յետոյ դարձեալ ծածուկ կը կարդայ. «Նոյնպէս բաժակը առնելով՝ օրհնեց, շնորհակալութիւն յայտնեց, խմեց, եւ իրեն հետ բազմած ընտրեալ եւ սուրբ աշակերտներուն տուաւ, ըսելով», եւ բարձրաձայն կ'եղանակէ.- «Խմեցէք ասկէ բոլորդ: Ասիկա նոր ուխտի իմ արիւնս է, որ ձեզի եւ շատերուն համար կը թափուի, մեղքերու քաւութեան եւ թողութեան համար»:

Ս. Հաղորդութեան Խորհուրդը բանաձեւերն են անոնք, որոնք կը կազմեն Ս. Պատարագի հիմնական կորիզը՝ Քրիստոսի կողմէ պատգամուած, առաքեալներուն կողմէ կատարուած եւ մեր եկեղեցւոյ հայրապետներուն կողմէ կանոնադրուած: Վեհագոյն եւ սրբազնագոյն պահն է այս, որ կը ներկայանայ հաւատացեալներուն. Յիսուսի Մարմինն ու Արիւնը խորհրդանշող հացն ու զֆինին կ'ընծայուին ժողովուրդին որպէս Մարմին եւ Արիւն Քրիստոսի, եւ աստուածային երկնային այս պարգեւին որպէս երախտագիտութիւն... Շարունակելի

ՔՈՒ ԽՕՍՔԻ ԽՄ ՂՅՔԵՐՈՒՄ ԵՐԱԳ Է ՈՒ ԽՄ ՇԱԽԴՆԵՐՈՒՄ ԼՈՅՍ (Ս. 119.105)

ՃԷ. ՏԱՐԻ

ԿԻՐԱԿԻ, 8 ՕԳՈՍՏՈՍ 2024

ԹԻՒ 32

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒԱԵԱՇՆՉԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐ ԵՍ. 7.1-9: Ա. Կր. 13.1-14.5: Մր. 2.1-12

ՅԻՍՈՒ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԷՏԱՐԱՆԸ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ 2. 1-12

Քանի մը օրեր ետք Յիսուս վերադարձաւ Կափառնաւոմ: Անմիջապէս, որ լուր տարածուեցաւ, թէ տան մէջ կը գտնուի, շատեր հաւաքուեցան հոն, այնքան որ դրան առջեւ իսկ տեղ չէր մնացեր եւ Յիսուս Աստուծոյ խօսքը կը քարոզէր անոնց:

Այդ միջոցին Յիսուսի բերին անդամալոյծ մը, որ չորս հոգիներ շալկած էին: Երբ ամբոխին պատճառով չկրցան զայն Յիսուսի մօտ բերել, քակեցին տունին տանիքը եւ առաստաղը բանալով՝ անդամալոյծը մահիճով վար իջեցուցին: Յիսուս անոնց հաւատքը տեսնելով ըսաւ անդամալոյծին. «Որդեակ, մեղքերդ ներուած ըլլան քեզի»:

Օրէնքի ուսուցիչներէն ոմանք, որոնք հոն նստած էին, սկսան մտովի քննադատել զայն. «Ինչպէ՞ս կը համարձակի ասանկ բան ըսել: Ըրածը հայիոյութիւն է: Աստուծմէ զատ ո՞վ կրնայ մեղքերը ներել»:

Յիսուս վայրկեանին գիտցաւ անոնց մտածումը եւ ըսաւ. «Ինչո՞ւ այդպէս կը մտածէք: Ո՞ր մէկը աւելի դիւրին է: Անդամալոյծին «մեղքերդ ներուած են քեզի» ըսելը, թէ «ե՛լ, մահիճդ ա՛ն եւ տունդ գնա՛» ըսելը: Բայց, որպէսզի գիտնաք, թէ մարդու Որդին երկրի վրայ իշխանութիւն ունի մեղքերը ներելու՝ ահա՛ նաեւ կը բժշկեն զայն»:

Ու դառնալով անդամալոյծին, ըսաւ. «Քեզի կ'ըսես. ե՛լ, ա՛ն մահիճդ եւ տունդ գնա՛»: Անդամալոյծը անմիջապէս բոլորին առջեւ ոտքի ելաւ, վերցուց իր մահիճը եւ դուրս ելաւ: Բոլորն ալ զարմացան. կը փառաւորէին զԱստուծոյ եւ կ'ըսէին. «Այսպիսի բան բնաւ տեսած չէինք»:

ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

ԵՓԵՍՈՍԻ Ա. ԺՈՂՈՎՈՅՆ 200
Ա. ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՅՆ

Եփեսոսի Տիեզերական ժողովը իր տօնակատարութիւնը ունի Հայց. եկեղեցւոյ մէջ՝ վերափոխման Բարեկենդանի Շաբաթ օրը:

Եփեսոսի տիեզերական ժողովը գումարուեցաւ 431 թուականին, մասնակցութեամբ՝ 200 հայրապետներու, քննելու համար Նեստորի աղանդաւորական մոլար վարդապետութիւնը:

Նեստոր կ'ըսէր, որ Յիսուս մարդ ծնաւ մեզի նման, ապա աստուածային բնութիւն ստացաւ: Նեստոր կ'ուսուցանէր նաեւ, որ Ս. Կոյս Մարիամ Աստուածածին չէ, այլ՝ մարդածին: Նեստորի այս մոլար վարդապետութիւնը մեծ խռովութիւն յառաջացուց:

Նեստորի դատապարտելի ընթացքը քննելու համար, Փոքր Թէոդորոս կայսեր հրամանով, Եփեսոս քաղաքին մէջ, 200 հայրապետներու մասնակցութեամբ, տեղի ունեցաւ տիեզերական ժողով: Ժողովի ընթացքին դատապարտուեցան Նեստորն ու իր համախոհները եւ հաստատուեցաւ Կիրեղ Աղեքսանդրացիի բանաձեւը՝ Քրիստոսի բնութեան վերաբերեալ «Մի բնութիւն Բանին մարմնացելոյ» նախադասութեան մէջ խտացնելով:

Ըստ այս բանաձեւին՝ Յիսուս ծնաւ որպէս Աստուած եւ իր աստուածային ու մարդկային բնութիւնները անշփոք կերպով իրար միացան եւ կազմեցին մէկ բնութիւն: Իսկ Ս. Կոյսը դաւանեցին Աստուածածին:

Հայ եկեղեցին եւս ընդունեց Եփեսոսի ժողովի կանոններն ու որոշումները եւ եկեղեցական օրացոյցին մէջ յատուկ օր ալ նշանակեց տօնելու եւ յաւերժացնելու համար այդ ժողովի յիշատակը:

Այստեղ անհրաժեշտ կը համարեմք յիշատակել, որ Հայ եկեղեցին կ'ընդունի միայն երեք տիեզերական ժողովներ՝ Նիկիոյ, Եփեսոսի եւ Կ. Պոլսոյ, եւ կը դաւանէ միայն անոնց որոշումներն ու բանաձեւումները:

ՀԱՐՑՈՒՄ ՊԱՏԱՍԽԱՆ

ԻՆՉ ՀԱՆԴԻՍԱԿՈՐՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ԿԱՐԴԱՑՈՒԻ ԱԻՅՏԱՐԱՆԸ
Աւետարանի ընթերցումը միւս բոլոր ընթերցումներէն շատ աւելի մեծ բացառութիւն ունի: Զայն կը կարդան առանձին հանդիսաւորութեամբ: Սարկաւազը կը ձայնէ Օրթի (Ոտքի), քահանան՝ Խաղաղութիւն ամէնեցուն (Խաղաղութիւն ամէնունը), դպիրները՝ եւ ընդ հոգևոյդ քում (Նաեւ քո՛ւ հոգիիդ), սարկաւազը՝ երկիւղածութեամբ լուարուք (Երկիւղածութեամբ մտիկ ըրէ՛ք), Աւետարանը կարդացողը՝ Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի, որ ըստ Մատթէոսի (Յիսուս Քրիստոսի Աւետարանը՝ Մատթէոսի համաձայն), դպիրները՝ Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր (Փա՛ռք քեզի, Տէր Աստուած մեր), սարկաւազը՝ Պռոսխումէ (Մտիկ ընէ՛նք), ժողովուրդը՝ աւսէ Աստուած (Աստուած է, որ կը խօսի):

ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԱՏԳԱՍ

Կ՛ ԱՆԴՐԱՂԱՈՆԱ՞Ն ԵՔ ՅԻՍՈՒՄԻ ՏՈՒԱԾ ԲԱՐԻՔՆԵՐՈՒԼՆ

«Սեղանապետը համտեսեց զինի փոխուած ջուրը, բայց չգիտցաւ թէ ուրկէ էր, թէւ սպասաւորները, որոնք ջուրը լեցուցած էին, զիտէին» (Յհ. 2.9): Սեղանապետը զիտէր, թէ փեսան որքան զինի ունէր իր տրամադրութեան տակ եւ զիտէր, որ զինին սպառած էր, բայց թէ այս նոր զինին ուրկէ՞ եկած էր՝ չէր գիտեր: Եւ ասիկա է տարօրինակը. որովհետեւ սեղանապետը փեսայէն ատելի տեղեակ պէտք էր ըլլար զինի եւ հար-սանիքի ընթացքին գործածուելիք ամէն ուտելիքներու քանակին: Գիտնալը՝ իր պարտականութիւնն էր: Բայց հոս կը տեսնենք, թէ ան չէր գիտեր զինի ուրկէ՞ եկած ըլլալը, չէր գիտեր, թէ ատիկա Յիսուսին պարգեւն էր իրենց:

ՄԵՐ ՍՈՐՎԵԼԻՔ ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԱՍԸ

Այսօր որքա՞ն մարդիկ կան որոնք կը վայելեն տեսակ-տեսակ բարիքներ եւ սակայն չեն գիտեր, թէ այդ բոլորին տուիչը Աստուած ինքն է: Կ'անդրադառնա՞նք, որ կեանքը եւ կեանքին ամէն մէկ օրը եւ օրուան ամէն մէկ ժամը եւ օրը լեցնող իւրաքանչիւր բարիք Յիսուսի պարգեւն է մեզի:

ՕԳՆԷ ՄԵՉԻ Ո՛Վ ՏԵՐ

ԵԹԷ ԿԱՍ ԵՐԲ Կ՛ՈՒԶԵՍ...

ԵԹԷ ԱՆԻՐԱՎՈՒՄԸ ԵՍ ԱՐԿԱՐՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՓՆՏՈՒՆ, ԿԱՐԿ՝ ՍԱՀՄՈՍ 55

Ականջ տուր աղօթքիս, ո՛վ Աստուած խնդրանքներս մի՛ անտեսեր: Նայէ՛ ինձի եւ պատասխան տուր: Հոգիս տրտում կ'ալեկոծի եւ խռովքի կը մատնուիմ՝ թշնամիին սպառնալիքներէն եւ ամբարիշտներու տուած նեղութիւններէն, որովհետեւ անիրատւութիւն կը թափեն զլիսուս, եւ բարկութեամբ դիս կի պահեն ինձի դէմ: Միրոս տագնապի մէջ է, մահուան սարսափը պատեր է զիս: Ահ ու դողը բռնէր է զիս եւ սուկումը զիս համակեր: Երանի, թէ աղանիի պէս թեւ ունենայի, հեռու թռչէի, հանգիստ գտնէի: Այո՛, հեռու՛ հեռու՛ փախչէի, անապատի մէջ բնակէի: Շուտով ինձի ապաստան գտնէի սաստիկ հովէն ու փոթորիկէն:

Խառնէ՛, ո՛վ Տէր, բաժնէ անոնց լեզուները, որովհետեւ քաղաքին մէջ միայն վայրագութիւն եւ հակառակութիւն կը տեսնեմ, որոնք անոր պարիսպներուն վրայ կը շրջին օր ու գիշեր, եւ զայն կը լեցնեն յանցագործութեամբ ու դժբախտութեամբ, զայն կը լեցնեն ատերածութեամբ:

Անգգամը իր հօրը խրատը կ'անարգէ, իսկ ան որ յանդիմանութեան կը հանդուրժէ՝ խոհեմ է: Երբ արդարութիւն տիրէ, ամէն ինչ կը բարգաւաճի, իսկ ամբարիշտները արմատախիլ պիտի ըլլան: (Առակ 15.5)